

Rapportage Interne Audit (incl. zelfevaluatie)

Certificering op CO₂-Prestatieladder

Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0

Bos Infra B.V.

CO₂-Prestatieladder Niveau 3

Auteur(s):

De heer Richard Bos, CO₂-functionaris, Bos Infra B.V., auditee
J.A. Möller, Adviseur, Nedcon Organisatieadvies B.V., auditor

Doc. Code: RIA
Versienr: 1
Auditdatum: 06-01-2020
Status: Definitief rapport

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Uitvoering van de interne audit

1.2 Doel van de interne audit

Hoofdstuk 2 Algemene eisen (§ 6.1 Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0)

Hoofdstuk 3 Auditchecklijsten (§ 6.2 Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0)

Hoofdstuk 4 Uitkomst zelfevaluatie

Hoofdstuk 5 Conclusie en aanbevelingen

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

1. Inleiding

Dit rapport omvat de resultaten van de interne audit, d.d. 06-01-2020, op het functioneren van het managementsysteem voor CO₂-bewust handelen van Bos Infra B.V.

Het onderzoek verschaft de organisatie inzicht in de actuele stand van zaken van het managementsysteem ten opzichte van de normen uit het geldende handboek CO₂-Prestatieladder versie 3.0.

1.1 Uitvoering onderzoek

Voor het opstellen van dit rapport is gebruik gemaakt van informatie van de organisatie die op de volgende verschillende manieren is verzameld:

1. Gesprek met de directie en CO₂-functionaris d.d. 06-01-2020
2. Handboek met daarin procedures en formulieren Versie 1.0
3. De portfolio Versie 1.0
4. Bedrijfsrondgang d.d. 6 januari 2020
5. Projectbezoeken 2019

Het betreft het kantoor adres / werkplek van Bos Infra B.V. en diverse projecten in 2019 bezocht door dhr. Bos. Er is gesproken met het management, de CO₂ -coördinator en enkele medewerkers.

1.2 Doel van de interne audit

Het doel van de interne audit is tweeledig. Ten eerste wordt tijdens de interne audit beoordeeld in hoeverre het ingevoerde managementsysteem in de dagelijkse praktijk functioneert. Hierbij wordt tenminste eenmaal per jaar een interne audit uitgevoerd over de relevante eisen uit paragraaf 6.1 en paragraaf 6.2 van het Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0, uitgave 10 juni 2015.

Ten tweede is door middel van deze 'zelfevaluatie' het niveau op de CO₂-Prestatieladder vastgesteld op niveau 3.

Bij geconstateerde afwijkingen zal Bos Infra B.V. bewerkstelligen dat alle noodzakelijke correcties en corrigerende maatregelen worden getroffen om ontdekte tekortkomingen en hun oorzaken weg te nemen binnen een geschikt tijdschema.

1.3 Reikwijdte van de interne audit

Deze interne audit beperkt zich tot eisen aan het managementsysteem voor CO₂-bewust handelen volgens paragraaf 6.1 en 6.2 van het Handboek CO₂-Prestatieladder versie 3.0.

2. Algemene eisen

Dit rapport omvat de resultaten van de interne audit, d.d. 06-01-2020, op het functioneren van het managementsysteem voor CO₂-bewust handelen van Bos Infra B.V.. Het onderzoek verschaft de organisatie inzicht in de actuele stand van zaken van het managementsysteem ten opzichte van de normen uit het geldende handboek CO₂-Prestatieladder versie 3.0 d.d. 10 juni 2015.

2.1 Continue verbetering

De opgestelde procedures en formulieren bieden de mogelijkheid om de CO₂-prestaties continu te verbeteren. Dit is o.a. vastgelegd in de procedures van het handboek, versie 1.0 met daarin de beleidsverklaring d.d. 05-04-2016 onderschreven door het management.

2.2 Eisen aan projecten

Er zijn op dit moment geen opgestartte of lopende projecten met CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel.

2.3 Verplichte internetpublicatie

In het kader van het extern communiceren moet bepaalde informatie (bijvoorbeeld in de vorm van een rapportage) verplicht op de bedrijfswebsite en/of de website van SKAO worden geplaatst. Hieronder is de documentatie van 06/01/20 gecontroleerd, de actuele informatie wordt de komende weken (voor 23 januari 2020) geplaatst op de bedrijfswebsite.

2.3.1 Bedrijfswebsite (www.bosinfra.com)

Eis	Gevraagde informatie	Document	Gepubliceerd op website
3.B.1	Reductiedoelstellingen voor scope 1 en 2 inclusief het plan van aanpak.	Energiemanagement actieplan, versie 1.0	Ja
4.B.2	Halfjaarlijkse verslag over de voortgang m.b.t. de geformuleerde reductiedoelstellingen in scope 1, 2 en 3)	Voortgangsrapportage, nog niet aan de orde.	N.V.T.
5.B.1	Halfjaarlijkse verslag omtrent toegenomen inzicht, verdergaand beleid en doelstellingen voor energie en CO ₂ -reducties in scope 1, 2 en 3)	Voortgangsrapportage, nog niet aan de orde.	N.V.T.
3.C.1	CO ₂ Footprint en reductiedoelstellingen voor scope 1 en 2	CO ₂ Footprint, versie 1 Energiemanagement actieplan, versie 1.0	Ja
5.C.1	Beschrijving CO ₂ -emissiereductieprogramma	CO ₂ -Emissie reductieprogramma.	N.V.T.
3.D.1	Actieve deelname aan sector- of keteninitiatief	Sector- en keteninitiatieven, versie 1.0	Ja
4.D.1	Ontwikkeling nieuwe maatregelen voor verdergaande energie en CO ₂ reductie in de sector.	Reductie Initiatief	N.V.T.
5.D.3	Actie deelname in het opzetten van een sectorbreed CO ₂ reductieprogramma	CO ₂ -Emissie reductieprogramma	N.V.T.

2.3.2 Website SKAO

Eis	Gevraagde informatie	Document	Gepubliceerd op website
4.A.1	CO2 Footprint voor scope 1, 2 en 3.	CO2 Footprint (scope 1 en 2), Scope 3 data-inventarisatie	N.V.T.
3.D.1	Actieve deelname aan sector- of keteninitiatief	Sector- en keteninitiatieven, versie 1.0	Ja
4.D.1	Ontwikkeling nieuwe maatregelen voor verdergaande energie en CO2 reductie in de sector.	Reductie Initiatief	N.V.T.
5.D.3	Actie deelname in het opzetten van een sectorbreed CO2 reductieprogramma	CO2-Emissie reductieprogramma	N.V.T.

2. Auditchecklijsten		Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking	
Invalshoek A: INZICHT										
1A	Alle	Het bedrijf heeft gedeeltelijk inzicht in energie verbruik	1.A.1. Identificatie en analyse van energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn gebeurd.	CO ₂ -footprint	2019	✓		Max. 10, 5 voor 1 stroom	10	
			1.A.2. Alle energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn aantoonbaar in kaart gebracht.	CO ₂ -footprint	2019	✓		Max. 10, 5 voor 1 stroom	10	
			1.A.3. Deze lijst wordt regelmatig opgevolgd en actueel gehouden.	CO ₂ -footprint / Dir.beoordeling	2019	✓		Max. 5 voor jaarlijks	5	
	<i>Doelstelling: Het bedrijf weet welke soorten energie gebruikt worden.</i>		Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De lijst met geïdentificeerde en geanalyseerde energiestromen is opgenomen in hoofdstuk 6.1 van de CO ₂ Footprint versie 3. Deze rapportage van de CO ₂ footprint is recent opgesteld en derhalve actueel.							
Minimale eisen voor behalen niveau 1A minimale score = 20								Totale score	25	
2A	Alle	Het bedrijf heeft inzicht in eigen energie-verbruik.	2.A.1. Alle energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn kwantitatief in kaart gebracht.	CO ₂ -footprint	2019	✓		Max. 10, 5 voor 1 stroom	10	
			2.A.2. De lijst is volledig en wordt aantoonbaar regelmatig opgevolgd en actueel gehouden.	CO ₂ -footprint	2019	✓		Max. 5 voor jaarlijks	5	
			2.A.3. Het bedrijf beschikt over een actuele energiebeoordeling voor het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	Energie-beoordeling	1	✓		Max. 10, 5 voor partieel	5	
	<i>Doelstelling: Het bedrijf weet per soort energie hoeveel er wordt gebruikt, gedifferentieerd naar de verschillende activiteiten van het bedrijf.</i>		Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. In de CO ₂ Footprint, versie 3 hoofdstuk 3 zijn de energiestromen naar verbruiker inclusief bijbehorende hoeveelheden in kaart gebracht. Daarnaast is middels een energiebeoordeling getoetst of deze lijst compleet is. Deze energiebeoordeling volgens ISO 50001, paragraaf 4.4.3 is vastgelegd in het document Energiebeoordeling versie 1.0.							
Minimale eisen voor behalen niveau 2A minimale score = 20								Totale score	20	

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking	
3A	Alle	Het bedrijf heeft zijn eigen energieverbruik omgerekend naar CO ₂ -emissie(s).	3.A.1. Het bedrijf beschikt over een uitgewerkte actuele emissie-inventaris voor zijn scope 1 & 2 CO ₂ -emissies conform ISO 14064-1 voor het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	CO ₂ -footprint	2019	✓			Max. 20	20		
			3.A.2. De emissie-inventaris van 3.A.1 is door een CI geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid.				x		Max. 5	0	Er heeft geen aparte verificatie plaatsgevonden.	
		<i>Doelstelling: Het bedrijf heeft een CO₂-administratie, waarbij geen discussie is over de hoeveelheden en over de berekeningswijze. Het bedrijf heeft inzicht in de belangrijkste aangrijpingspunten voor de reductie-aanpak.</i>			De doelstelling is gerealiseerd. De emissie-inventaris is conform ISO 14064-1 paragraaf 7.3.1 opgesteld en gekwantificeerd. Dit alles is opgenomen in de rapportage van de CO ₂ -Footprint. De brongegevens voor kwantificering zijn benoemd en de onderliggende administratie (facturen, berekeningen, etc.) is terug te vinden in de fysieke map voor de CO ₂ -prestatieladder en/of bij de administrateur.							
Minimale eisen voor behalen niveau 3A minimale score = 20										Totale score	20	
4A	Alle *	Het bedrijf rapporteert zijn CO ₂ -footprint conform de ISO 14064-1 voor scope 1, 2 & 3.	4.A.1. Het bedrijf heeft aantoonbaar inzicht in de meest materiële emissies uit scope 3, en kan uit deze scope 3 emissies tenminste 2 analyses van GHG- genererende (ketens van) activiteiten voorleggen.					✓	Max. 15	0		
	Alle		4.A.2. Het bedrijf beschikt over een kwaliteitsmanagement plan voor de inventaris.					✓	Max. 5	0		
	Alle		4.A.3. Tenminste 1 van de analyses uit 4.A.1 (scope 3) is professioneel ondersteund of becommentarieerd door een ter zake als bekwaam erkend en onafhankelijk kennisinstituut.					✓	Max. 5	0		
	<i>Doelstelling: Het bedrijf heeft naast scope 1 en 2, de relatieve omvang van scope 3 emissies bepaald. Het management is zich bewust van de invloed van het bedrijf in de verschillende ketens, up en downstream, waarin het acteert. Op basis van deze kennis identificeert het bedrijf kansrijke mogelijke energie- en CO₂-reductiemaatregelen in de ketens, en potentiële ketenpartners voor de aanpak ervan.</i>			N.v.t.								
Minimale eisen voor behalen niveau 4A minimale score = 20										Totale score	0	

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking
5A	Alle *	Het bedrijf heeft portefeuille breed inzicht in scope 3.	5.A.1. Het bedrijf heeft inzicht in de materiële scope 3 emissies van het bedrijf en de meest relevante partijen in de keten die daarbij betrokken zijn.					✓	Max. 10	0	
	Alle *		5.A.2-1. Het bedrijf beschikt over een portefeuille-brede, onderbouwde analyse van mogelijkheden van het bedrijf om de materiële scope 3 emissies te beïnvloeden.					✓	Max. 5	0	
	Alle		5.A.2-2. Het bedrijf heeft inzicht in mogelijke strategieën om deze materiële emissies te reduceren.					✓	Max. 5	0	
	Alle		5.A.3. Het bedrijf dient van directe (en potentiële) ketenpartners die relevant zijn voor de uitvoering van de scope 3 strategie, over specifieke emissiegegevens te beschikken die afkomstig zijn van deze ketenpartners.					✓	Max. 5	0	
<i>Doelstelling: Het bedrijf verbreedt en verdiept zijn inzicht in scope 3 en in de wijze waarop het bedrijf emissies in scope 3 kan reduceren.</i>				N.v.t.							
Minimale eisen voor behalen niveau 5A minimale score = 20										Totale score	0

Invalshoek B: REDUCTIE

1B	Alle	Het bedrijf onderzoekt mogelijkheden voor energie reductie.	1.B.1. Het bedrijf onderzoekt aantoonbaar de mogelijkheden het energie verbruik te reduceren van het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	MTE Mogelijkheden tot energiereductie	1	✓			Max. 20	20	Document opgezet en beschikbaar.
			1.B.2. Het bedrijf beschikt over een actueel verslag van een onafhankelijke interne controle voor het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	VIC Verslag Interne Controle	1	✓			Max. 5	5	
	<i>Doelstelling: Het bedrijf weet per energiestroom waarop bespaard kan worden. Per besparingsmogelijkheid is inzicht op welke activiteit van het bedrijf dit betrekking heeft.</i>			Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om het energieverbruik te reduceren. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden. De COF heeft mogelijke besparingmogelijkheden / -maatregelen vastgelegd op het formulier Mogelijkheden energiereductie. Dit formulier is opgeslagen in bijlages van het handboek. Vervolgens heeft de extern adviseur nog eens met een onafhankelijk, frisse blik naar de energiestromen en reductiekansen gekeken. De bevinding hiervan is vastgelegd in het document Energiebeoordeling.							
Minimale eisen voor behalen niveau 1B minimale score = 20										Totale score	25

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking
2B	Alle	Het bedrijf beschikt over een kwalitatief beschreven energie reductieambitie	2.B.1. Het bedrijf heeft een kwalitatief omschreven doelstelling om energie te reduceren en heeft maatregelen benoemd voor de projecten.	Beleidsverklaring	1	✓			Max. 10	10	Opgenomen in de procedures van het handboek e.d.
			2.B.2. Het bedrijf heeft een omschreven doel voor gebruik van alternatieve brandstoffen en/of gebruik van groene stroom en heeft maatregelen benoemd voor de projecten.	Footprint / Dir. beoordeling / Energie-mana-	2019 1 1	✓			Max. 10	10	
			2.B.3. De energie- en reductiedoelstelling en de bijbehorende maatregelen zijn gedocumenteerd, geïmplementeerd en gecommuniceerd aan alle werknemers.	Nieuwsbrief / toolbox	1	✓			Max. 3	3	
			2.B.4. De reductiedoelstelling is onderschreven door hoger management.	Directie-beoordeling en Beleid	1	✓			Max. 2	2	Beleidsverklaring gecommuniceerd via de website.
	Doelstelling: De doelstellingen zijn kosteneffectief en tegelijk ambitieus, en daarover wordt heldere informatie gegeven. De doelstellingen zijn concreet. De maatregelen (met name voor de projecten) zijn toegewezen aan degenen die betrokken zijn bij de uitvoering, nodig om de maatregel te implementeren, en breed gecommuniceerd binnen relevante delen van het bedrijf.			Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om het energieverbruik te reduceren. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden.							
Minimale eisen voor behalen niveau 2B minimale score = 20										Totale score	25
3B	Alle	Het bedrijf beschikt over kwantitatieve CO ₂ reductiedoelstellingen voor de eigen organisatie.	3.B.1. Het bedrijf heeft een kwantitatieve reductiedoelstelling voor scope 1 & 2 emissie van het bedrijf en de projecten opgesteld, uitgedrukt in absolute getallen of percentages ten opzichte van een referentiejaar en binnen een vastgelegde tijdstermijn en heeft een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen maatregelen in de projecten.	CO ₂ -footprint / Dir.beoordeling / Energie-mangementplan / beleidsverklaring	2019 1 1 1	✓			Max. 15	15	Energiemanagementactieplan wordt gecommuniceerd via de website.
			3.B.2. Het bedrijf heeft een energie management actieplan conform ISO 50001, onderschreven door directie, gecommuniceerd (intern en extern) en geïmplementeerd voor het bedrijf en de projecten met CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel.	EnMAP	1	✓			Max. 10	10	Wordt afgerond.
	Doelstelling: Het bedrijf formuleert een ambitieus, onderbouwd doel voor energie en CO ₂ -emissiereductie (scope 1 en 2), rekening houdend met de relatieve positie ten opzichte van bedrijven met vergelijkbare activiteiten met betrekking tot de huidige CO ₂ -prestatie en/of genomen reductiemaatregelen. Ook wordt rekening gehouden met innovatieve ontwikkelingen.			Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF heeft doelstellingen opgezet, waarbij rekening is gehouden met de relatieve positie ten opzichte van bedrijven met vergelijkbare activiteiten met betrekking tot de huidige CO ₂ -prestatie en/of genomen reductiemaatregelen. Ook is rekening gehouden met innovatieve ontwikkelingen.							
Minimale eisen voor behalen niveau 3B minimale score = 20										Totale score	25

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking	
4B	Alle *	Het bedrijf beschikt over kwantitatieve CO ₂ reductie-doelstellingen voor scope 1, 2 & 3 CO ₂ -emissies.	4.B.1. Het bedrijf heeft voor scope 3, op basis van 2 analyses uit 4.A.1, CO ₂ -reductiedoelstellingen geformuleerd of bedrijf heeft voor scope 3, op basis van 2 materiële GHG-genererende (ketens van) activiteiten CO ₂ -reductiedoelstellingen geformuleerd. Er is een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen maatregelen. Doelstellingen zijn uitgedrukt in absolute getallen of percentages ten opzichte van een referentiejaar en binnen een vastgelegde termijn.					✓	Max. 15	0		
	Alle *		4.B.2. Het bedrijf rapporteert ten minste halfjaarlijks (intern én extern) de voortgang ten opzichte van de doelstellingen voor het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.					✓	Max. 10, regelmatig jaarlijks is 5	0		
		<i>Doelstelling: Het bedrijf formuleert een ambitieuze, onderbouwde doelstelling voor energie en CO₂-emissiereductie in de keten, waarbij rekening is gehouden met de invloed van het bedrijf in de keten, de relatieve positie ten opzichte van andere bedrijven met vergelijkbare activiteiten en met andere initiatieven in de keten en/of de sector. Ook wordt rekening gehouden met innovatieve ontwikkelingen.</i>		N.v.t.								
Minimale eisen voor behalen niveau 4B minimale score = 20										Totale score	0	

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking
5B	Alle *	Het bedrijf rapporteert structureel en op kwantitatieve wijze de resultaten op de CO ₂ -reductiedoelstellingen voor scope 1, 2 & 3.	5.B.1. Het bedrijf heeft voor scope 3, op basis van de analyses uit 5.A.2, een strategie en CO ₂ -reductiedoelstellingen geformuleerd. Er is een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen maatregelen. Doelstellingen zijn uitgedrukt in absolute getallen of percentages ten opzichte van een referentiejaar en binnen een vastgelegde termijn.					✓	Max. 9; met alleen doelstelling en PvA = 6, met alleen een strategie = 4	0	
	Alle *		5.B.2. Het bedrijf rapporteert minimaal 2x per jaar zijn emissie-inventaris scope 1, 2 & 3 gerelateerde CO ₂ -emissies (intern en extern) alsmede de vooruitgang in reductiedoelstellingen, voor het bedrijf en de projecten.					✓	Max. 8	0	
	Alle		5.B.3. Het bedrijf slaagt erin de reductiedoelstellingen te realiseren.					✓	Max. 8	0	
		<i>Doelstelling: Het bedrijf formuleert op basis van toegenomen inzicht verdergaande beleid en doelstellingen voor energie en CO₂-reducties in scope 1, 2 én 3. Het bedrijf weet tijdig bij te sturen indien het slagen van doelstellingen in gevaar komt, opdat het slaagt in het realiseren van de ambitieuze reductiedoelstellingen.</i>		N.v.t.							
Minimale eisen voor behalen niveau 5B minimale score = 20										Totale score	0
<p>Toelichting op Invalshoek B, Reductie</p> <p>Reductie creëert kansen voor het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot, en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt. Het bedrijf realiseert continue verbetering van de efficiëntie van maatregelen, in het vaststellen en behalen van doelen en het aantonen van voortgang op doelstellingen en maatregelen.</p>											

2. Auditchecklijsten		Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking	
Invalshoek C: TRANSPARANTIE										
1C	Alle	Het bedrijf communiceert ad hoc over energiereductie beleid.	1.C.1. Het bedrijf communiceert aantoonbaar intern op ad hoc basis over het reductie beleid van het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	Communicatieplan	1	✓		Max. 20; 1x per jaar = 10	20	Actuele versie 2018
			1.C.2. Het bedrijf communiceert aantoonbaar extern op ad hoc basis over het reductie beleid van het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	Bedrijfswebsite en de skao-site		✓		Max. 5	5	Vernieuwde documenten ingezien, plaatsing op de website eind januari
		<i>Doelstelling: Het bedrijf betreft alle medewerkers bij het ontwikkelen van energie of CO₂-reductie beleid, waarbij helder wordt gecommuniceerd waar de grote uitdagingen liggen voor het eigen bedrijf en de eigen activiteiten.</i>		Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF heeft de communicatie omtrent CO ₂ -reductie opgezet.						
Minimale eisen voor behalen niveau 1C minimale score = 20								Totale score	25	
2C	Alle	Het bedrijf communiceert minimaal intern en eventueel extern over zijn energiebeleid.	2.C.1. Het bedrijf communiceert structureel intern over het energiebeleid voor het bedrijf en de projecten. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en reductiedoelen van het bedrijf en de maatregelen in projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	Communicatieplan / op internet	1	✓		Max. 10; 1x per jaar = 5	10	minstens 2x per jaar.
			2.C.2. Het bedrijf heeft inzake CO ₂ -reductie een effectieve stuurcyclus met toegewezen verantwoordelijkheden voor het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	In handboek opgenomen	1	✓		Max. 10; alleen verantwoordelijken toegewezen = 5	10	Verantwoordelijken bekend en stuurcyclus geïmplementeerd. Handboek geactualiseerd in januari 2018
			2.C.3. Het bedrijf heeft de externe belanghebbenden geïdentificeerd voor het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	Energiebeoordeling / EnMAP / SKI	1	✓		Max. 5	5	
		<i>Doelstelling: Het bedrijf werkt aan draagvlak binnen het bedrijf om te zoeken naar effectievere energie- en CO₂-reductiemaatregelen. Het bedrijf stimuleert eigen medewerkers om met verbetervoorstellen te komen en koppelt terug wat er met deze voorstellen gebeurt. Het bedrijf weet welke externe belanghebbenden er zijn bij energie- en CO₂-reductie binnen het bedrijf. De medewerkers van het bedrijf die een relevante bijdrage kunnen leveren weten wat er van hen wordt verwacht.</i>		Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF heeft de communicatie omtrent CO ₂ -reductie inmiddels opgezet.						
Minimale eisen voor behalen niveau 2C minimale score = 20								Totale score	25	

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking
3C	Alle	Het bedrijf communiceert intern en extern over zijn CO ₂ -footprint en reductie-doelstelling(en).	3.C.1. Het bedrijf communiceert structureel intern én extern over de CO ₂ -footprint (scope 1 & 2 emissies) en de kwantitatieve reductiedoelstelling(en) van het bedrijf en de maatregelen in projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunning voordeel verkregen is. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het bedrijf en de hierboven genoemde maatregelen, mogelijkheden voor individuele bijdrage, informatie betreffende het huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en de projecten.	CO2-footprint / Enmp	2019 1	✓			Max. 20; 1x per jaar = 10	20	
			3.C.2. Het bedrijf beschikt over een gedocumenteerd intern én extern communicatieplan met vastgelegde taken, verantwoordelijkheden en wijzen van communicatie voor het bedrijf en de projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	Communicatie-plan	1	✓		Max. 5	5		
			<i>Doelstelling: Het bedrijf stelt door middel van communicatie externe relevante deskundigen in staat een kritisch oordeel te vormen over de inspanningen van het bedrijf, ook ten opzichte van andere bedrijven.</i>	Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF heeft de communicatie omtrent CO ₂ -reductie inmiddels opgezet.							
Minimale eisen voor behalen niveau 3C minimale score = 20									Totale score	25	
4C	G	Het bedrijf onderhoudt dialoog met partijen binnen overheid en NGO 's over zijn CO ₂ -reductiedoelstelling en strategie.	4.C.1. Het bedrijf kan aantonen dat het een reguliere (tenminste 2 x per jaar) dialoog onderhoudt met belang-hebbenden binnen overheid en NGO 's (minimaal 2) over zijn CO ₂ -reductiedoelstelling en strategie voor het bedrijf en de projecten.					✓	Max. 20; 1 belang-hebbende en 2x per jaar = 5	0	
			4.C.2. Het bedrijf kan aantonen dat de door overheid en/of NGO geformuleerde punten van zorg over het bedrijf en de projecten zijn geïdentificeerd en geadresseerd.				✓	Max. 5	0		
			<i>Doelstelling: Het doel van de dialoog is om te beoordelen of het thema daadwerkelijk prioriteit heeft binnen de directie van het bedrijf en om suggesties te doen voor verbetering en het oppakken van nieuwe onderwerpen.</i>	NVT							
Minimale eisen voor behalen niveau 4C minimale score = 20									Totale score	0	

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking
5C	M/G	Het bedrijf committeert zich publiekelijk aan een CO ₂ -emissie reductieprogramma van overheid of NGO.	5.C.1. Het bedrijf kan aantonen dat het zich publiekelijk heeft gecommitteerd aan een CO ₂ -emissie reductieprogramma van overheid en of NGO voor zowel het bedrijf als de projecten.					✓	Max. 10	0	
			5.C.2. (zie 5.C.1) meer dan één.				✓	Max. 5 extra	0		
			5.C.3. Het bedrijf communiceert structureel (minimaal 2x per jaar) intern én extern over zijn CO ₂ footprint (scope 1, 2 & 3) en de kwantitatieve reductiedoelstellingen voor het bedrijf en de maatregelen in projecten waarop CO ₂ -gerelateerd gunningvoordeel verkregen is. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het bedrijf en de hierboven genoemde maatregelen, mogelijkheden voor individuele bijdrage, informatie betreffende het huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en de projecten.				✓	Max. 10	0		
		<i>Doelstelling: Het bedrijf gaat een verplichting aan met een contractueel karakter tot het realiseren van specifieke energie of CO₂-reductiedoelstellingen, communiceert over dit commitment én maakt deze waar. Doelstellingen die onder dit commitment vallen zijn tenminste in lijn met nationale en/of sectorale reductiedoelstellingen en gaan duidelijk verder dan wettelijke verplichtingen. Het bedrijf communiceert over zijn doelstellingen én resultaten met betrekking tot energie- en CO₂-reductie in de keten.</i>	N.v.t.								
Minimale eisen voor behalen niveau 5C minimale score = 20										Totale score	0
Toelichting op Invalshoek C, Transparantie Door Transparantie stimuleert een bedrijf de creatieve betrokkenheid van zijn medewerkers, weten bedrijven van elkaars inzet, en kan een bedrijf door anderen worden aangesproken op de ambities en vorderingen. Het bedrijf realiseert continue verbetering in de diepgang en verspreiding van de communicatie en in het verwerken van inbreng van de interne en externe belanghebbenden.											

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking
Invalshoek D: PARTICIPATIE											
1D	Alle	Het bedrijf is op de hoogte van sector en/of keteninitiatieven.	1.D.1. Het bedrijf is aantoonbaar op de hoogte van sector- en/of keteninitiatieven op het gebied van CO ₂ -reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille.	SKI	1	✓			Max. 15	15	Afgerond.
			1.D.2. Sector- en keteninitiatieven, en hoe deze verband houden met de bedrijfsvoering en de projectenportefeuille, zijn besproken in managementoverleg.	Dir. beoordeling	1	✓			Max. 10; zonder vervol-gacties = 5	10	waarbij ook vervol-gacties zijn gepland.
		<i>Doelstelling: Het bedrijf weet welke ontwikkelinitiatieven er zijn die potentieel maatregelen kunnen opleveren die relevant zijn voor het bedrijf. Het management heeft uitspraken gedaan over eventuele deelname aan deze initiatieven.</i>			Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF neemt deel aan sector- en keteninitiatief omtrent CO ₂ -reductie.						
Minimale eisen voor behalen niveau 1D minimale score = 20									Totale score	25	
2D	Alle	Het bedrijf neemt passief deel aan initiatieven rond de reductie van CO ₂ in de sector of daarbuiten.	2.D.1. Het bedrijf neemt passief deel aan minimaal één (sector of keten) initiatief dat in belangrijke mate verband houdt met de projectenportefeuille, door inschrijving en/of betaling van contributie of sponsoring.	SKI	1	✓			Max. 20	20	
			2.D.2. Het bedrijf neemt (beperkt) actief deel in een sector- of keteninitiatief dat in belangrijke mate verband houdt met de projectenportefeuille.	SKI	1	✓			Max. 5	5	
		<i>Doelstelling: Het bedrijf weet welke informatie van nut kan zijn voor zijn projecten (gekoppeld aan 2.B en 2.C) en neemt deel aan een initiatief dat beantwoordt aan de eigen kennisbehoefte.</i>			Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF neemt deel aan sector- en keteninitiatief omtrent CO ₂ -reductie.						
Minimale eisen voor behalen niveau 2D minimale score = 20									Totale score	25	

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

2. Auditchecklijsten				Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking	
3D	Alle	Het bedrijf neemt actief deel aan initiatieven rond de reductie van CO ₂ in de sector of daarbuiten.	3.D.1. Actieve deelname aan minimaal één (sector of keten) initiatief op het gebied van CO ₂ -reductie in de projectenportefeuille door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief.	SKI	1	✓			Max. 20	20		
			3.D.2. Het bedrijf heeft hiervoor een specifiek budget vrijgemaakt.	SKI	1	✓			Max. 5	5		
		<i>Doelstelling: Het bedrijf draagt bij aan en maakt gebruik van de ontwikkeling van nieuwe kennis, in samenwerking met anderen, gericht op potentieel effectieve reductiemaatregelen.</i>			Deze doelstelling is volledig gerealiseerd. De COF neemt deel aan sector- en keteninitiatief omtrent CO ₂ -reductie.							
Minimale eisen voor behalen niveau 3D minimale score = 20									Totale score	25		
4D	G	Het bedrijf neemt initiatief tot ontwikkelingsprojecten die de sector faciliteren in CO ₂ -reductie.	4.D.1. Het bedrijf kan aantonen dat het initiatiefnemer is van ontwikkelingsprojecten die de sector bij de uitvoering van projecten faciliteren in CO ₂ -reductie door het verbinden van de bedrijfsnaam aan het initiatief, door publicaties, door bevestiging van mede-initiatiefnemers.					✓	Max. 20	0		
			4.D.2. Het bedrijf heeft hiervoor een specifiek budget vrijgemaakt.					✓	Max. 5	0		
		<i>Doelstelling: Het bedrijf neemt een leidende rol in de ontwikkeling en bij het bekend maken van nieuwe maatregelen voor verdergaande energie of CO₂-emissie reductie in de sector.</i>			N.v.t.							
Minimale eisen voor behalen niveau 4D minimale score = 20									Totale score	0		

Rapport Interne Audit - Bos Infra B.V.

2. Auditchecklijsten			Publicatie Document	versie	OK	NOK	NVT	Score richtlijn	Score	Opmerking	
5D	Alle *	Het bedrijf neemt actief deel in het opzetten van een sectorbreed CO ₂ -emissie reductie-programma in samenwerking met overheid en of NGO.	5.D.1. Het bedrijf kan aantonen dat het actief betrokken is bij het opzetten van een sectorbreed CO ₂ -emissie reductie-programma in samenwerking met de overheid en of NGO; en dat een relevante bijdrage daaraan wordt geleverd binnen de uitvoering van projecten.				✓	Max. 5	0		
	Alle *		5.D.2. Het bedrijf heeft hiervoor een specifiek budget vrijgemaakt.				✓	Max. 5	0		
	Alle		5.D.3. Het bedrijf is eigenaar/ontwikkelaar van documenten waaruit blijkt:				✓				
			5.D.3-1. dat minimaal 2 of meerdere van deze stukken zijn opgesteld door het bedrijf.				✓	Max. 5	0		
			5.D.3-2. dat minimaal 1 overheidsorgaan en of minimaal 1 NGO en minimaal 2 andere bedrijven betrokken zijn bij het reductieprogramma.				✓	Max. 5	0		
	Alle		5.D.3-3. dat er minimum- en tijds-gerelateerde reductie-eisen in absolute of relatieve zin gesteld zijn aan het programma.				✓	Max. 5	0		
	<i>Doelstelling: Het bedrijf slaagt erin, of heeft zich gedurende een bepaalde termijn en op verschillende manieren ingespannen om de andere bedrijven in de sector/branche aan te zetten tot implementatie van kansrijke energie of CO₂-reductiemaatregelen.</i>		N.v.t.								
Minimale eisen voor behalen niveau 5D minimale score = 20									Totale score	0	
Toelichting op Invalshoek D, Participatie Door Participatie toont een bedrijf aan dat het investeert in samenwerking, het delen van eigen kennis en het daar waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders is ontwikkeld. Het bedrijf realiseert continue verbetering in het selecteren van nuttige initiatieven en het toepassen van de kennis in het bedrijf.											

3. Uitkomst zelfevaluatie

Auditchecklijsten			
Niveau	Score	Min. eis	Max. eis
Eis invalshoek x niveau: >= 20			
A = Inzicht (40%)			
1	25	20	25
2	20	20	25
3	20	20	25
4	0	20	25
5	0	20	25
B = CO ₂ -reductie (30%)			
1	25	20	25
2	25	20	25
3	25	20	25
4	0	20	25
5	0	20	25
C = Transparantie (20%)			
1	25	20	25
2	25	20	25
3	25	20	25
4	0	20	25
5	0	20	25
D = Deelname aan initiatieven (10%)			
1	25	20	25
2	25	20	25
3	25	20	25
4	0	20	25
5	0	20	25

CO ₂ -bewust Certificaten				
Invalshoek	Weeg-factor	Gewogens core	Gewogen min. eis	Gewogen max. eis
Eis niveau totaal: >= 22,5 (=90%)				
Niveau 1				
A	40%	10	8	10
B	30%	7,5	6	7,5
C	20%	5	4	5
D	10%	2,5	2	2,5
		25		
Niveau 2				
A	40%	8	8	10
B	30%	7,5	6	7,5
C	20%	5	4	5
D	10%	2,5	2	2,5
		23		
Niveau 3				
A	40%	8	8	10
B	30%	7,5	6	7,5
C	20%	5	4	5
D	10%	2,5	2	2,5
		23		
Niveau 4				
A	40%	0	8	10
B	30%	0	6	7,5
C	20%	0	4	5
D	10%	0	2	2,5
		0		
Niveau 5				
A	40%	0	8	10
B	30%	0	6	7,5
C	20%	0	4	5
D	10%	0	2	2,5
		0		

Conclusies en aanbevelingen

1. Interne audit managementsysteem CO₂ Bewust handelen

Continue verbetering

Tijdens de interne audit is vastgesteld dat het managementsysteem voldoet aan de eisen en voldoende kader biedt om de doelstellingen van de organisatie te bewaken en zo nodig bij te sturen. Daarbij is vastgesteld dat het managementsysteem voldoende invulling en implementatie biedt om verbetermogelijkheden te identificeren.

Resultaten Interne Controle

De interne controle, uitgevoerd op 06-01-2020 door onze extern adviseur, wijst uit dat er geen (materiële) energiestromen en/of (significante) reductiemaatregelen onbelicht zijn gebleven. De bevinding van deze controle is vastgelegd in het Verslag Interne Controle versie 1.1. Het vertrekpunt voor CO₂-reductie en de daarbij behorende reductiedoelen, en -maatregelen (zoals vastgelegd in het Energiemanagement actieplan versie 1) is daarmee voldoende onderbouwd.

Doelstellingen

De geformuleerde reductiedoelstellingen voor 2020 zijn als van toepassing beoordeeld. Vanaf volgend jaar kan verder worden bepaald of de doelstellingen worden behaald.

2. Auditchecklijsten Handboek CO₂-Prestatieladder

Bos Infra B.V. valt onder de “kleine bedrijven” qua uitstoot (< of gelijk aan 2.000 ton CO₂/ jaar voor bouw- en productie en < of gelijk aan 500 ton CO₂/jaar voor uitstoot kantoren en bedrijfsruimten): Bos Infra B.V. heeft over 2019 een totale CO₂-uitstoot gehad van 151,4 ton CO₂, zie rapportages CO₂-Footprint. De uitstoot van de kantoor- en bedrijfsruimten bedraagt 5,2 ton CO₂; de overige CO₂-uitstoot heeft betrekking op de bouwplaatsen en productielocaties en voldoet hiermee aan de voorwaarden voor kleine bedrijven.

3. Zelfevaluatie

Uit de interne audit/zelfevaluatie blijkt dat nog niet geheel wordt voldaan aan de eisen van niveau 3 van de CO₂-Prestatieladder. Het totaal van de gewogen scores op de niveaus 1, 2 en 3 is $\geq 22,5$. Daarbij zijn de gewogen scores per eis groter dan de hiervoor vastgestelde minima.

Hiernaast zullen de gedefinieerde zaken in hoofdstuk 2 Algemene eisen, tevens nog als aandachtspunt gelden voor de komende periode.

4. Projecten met CO2-gerelateerd gunningsvoordeel

Er zijn in de achterliggende periode geen projecten met CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel opgestart / lopend / afgerond.

5. Verbeterpunten

De intern auditor adviseert de geconstateerde zaken welke nog niet zijn afgerond of volledig zijn geïmplementeerd, tijdig op te pakken en af te ronden.